

Arkusz II
wiek XIX i wiek XX do roku 1991
model odpowiedzi i schemat oceniania

nr zadania	model odpowiedzi	schemat oceniania
26.	1890-1910 lub: okres po 1890-do pierwszej wojny światowej	1 punkt
27.	15 lat (1945-1960)	1 punkt
28.	lata 30-te XIX w. do końca lat 80- tych XIX w.(może też wskazać okres od drugiej połowy lat 20-ych XIX do końca lat 80-ych XIX stulecia)	1 punkt
29.	<ul style="list-style-type: none"> - migracje ludności wiejskiej do Łodzi w poszukiwaniu pracy (może też zaznaczyć, że były to następstwa uwłaszczenia chłopów w Królestwie Polskim), - gwałtowny rozwój przemysłu (w tym włókienniczego) w Łodzi; chłonny rynek pracy 	0-2 pkt za wskazanie każdej z dwu przyczyn przyznajemy po 1 punkcie
30a,b	<ul style="list-style-type: none"> - gwałtownie zmieniły się proporcje między grupami narodowymi – Polakami z jednej strony, a Niemcami i Żydami z drugiej; te dwie grupy prawie całkowicie znikły w tym mieście; Polacy stali się prawie jedyną grupą narodową w Łodzi, - Żydzi łódzcy poddani zostali eksterminacji, - ludność niemiecka z końcem wojny opuściła to miasto (uciekła przed nadciągającą Armią Czerwoną) 	0-3 pkt, gdy zdający poprawnie odczyta wykres 1 punkt, gdy zdający poprawnie wskaże przyczyny spadku liczby Żydów 1 punkt, gdy poprawnie wskaże przyczynę spadku liczby Niemców 1 punkt
31.	dział 5.; przemysł, rzemiosło, budownictwo	1 punkt
32.	<ul style="list-style-type: none"> - zarówno w Łodzi, jak i w Warszawie najwięcej czynnych zawodowo pracowało w przemyśle, rzemiosle i budownictwie (dział 5.), - procent zatrudnionych Polaków i Niemców w Łodzi był prawie dwukrotnie wyższy w tym dziale niż w Warszawie, dlatego też ten łódzki wskaźnik odzwierciedla wybitnie przemysłowy charakter miasta 	0-2 pkt za poprawne odczytanie tabeli 1 punkt, za poprawne uzasadnienie 1 punkt

33.	wysoki udział wszystkich zawodowo czynnych Żydów w handlu (może cytować dane: w obu miastach odpowiednio: 28,6% i 29,4%)	1 punkt
34a,b	<p>- wysoki udział wszystkich zawodowo czynnych Rosjan w wojsku (w obu miastach odpowiednio 64,4% i 65,6%)</p> <p>- spowodowane to było sytuacją polityczną w Królestwie Polskim; zabór rosyjski; część Imperium Rosyjskiego; zachodnie rubieże państwa rosyjskiego</p> <p>- militaryzacja kraju, <u>po powstaniu styczniowym</u></p>	<p>0-3 pkt, gdy odczyta poprawnie tabelę 1 punkt, gdy poda trafnie ogólną przyczynę przyznajemy 1 punkt, gdy odniesie się do sytuacji po powstaniu styczniowym 1 punkt</p>
35.	<ol style="list-style-type: none"> 1. specyficzny układ urbanistyczny miasta, jedna główna oś miasta [ul. Piotrkowska], 2. wyraźnie wyodrębnione dzielnice fabryczne, 3. rozmiary zabudowy fabrycznej, 4. typ rezydencji burżuazji łódzkiej [pałace, wille], 5. nowoczesna infrastruktura miejska [tramwaje elektryczne], 6. wyjątkowe miejsce wypoczynku [zwierzyniec], 7. występujący w całym mieście [łącznie z cmentarzami] kontrast między bogactwem a nędzą; 	<p>0-5 pkt za poprawne wskazanie jednej cechy, 1 punkt</p>
36.	łódzkie cmentarze odwzorowywały zróżnicowanie społeczne [i majątkowe] mieszkańców tego miasta	1 punkt
37.	przemysł	1 punkt
38.	<p><u>podobieństwo:</u> Reymont opisując architekturę miasta [Piotrkowskiej], podobnie jak autor <i>Przewodnika</i>, dostrzegł różnice społeczne (<i>świat łódzkich kontrastów</i>);</p> <p><u>różnice:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - w źródle E (przewodnik) przeważa fascynacja miastem przemysłowym i jego specyfiką, - Reymont ocenił miasto krytycznie, - Reymont zanalizował <u>ironicznie</u> nowobogacką architekturę pałaców i kamienic Piotrkowskiej; 	<p>0-6 pkt za <u>dostrzeżenie podobieństw</u> między tekstami [<u>łódzkie kontrasty</u>] 2 punkty, za <u>dostrzeżenie fascynacji</u> w źródle E 2 punkty, za <u>dostrzeżenie krytycyzmu</u> Reymonta 1 punkt oraz za <u>dostrzeżenie ironii</u> 1 punkt</p>

39.	<p>- Królestwo Polskie (w tym Łódź) było jednym z najważniejszych „okręgów” przemysłowych Rosji,</p> <p>- Królestwo Polskie (w tym Łódź) było silnie powiązane z rynkiem rosyjskim i dalekowschodnim,</p> <p>- Łódź była miastem w guberni piotrkowskiej (informacja w źródle C), na tysiąc mieszkańców tej guberni przypadało 105 robotników; to trzeci w kolejności wskaźnik uprzemysłowienia w Imperium Rosyjskim po Moskwie i Petersburgu (informacja w źródle G)</p>	<p>0-3 pkt za odczytanie informacji 1 punkt,</p> <p>za odczytanie informacji 1 punkt,</p> <p>za odczytanie informacji 1 punkt</p>
40.	<p>- jest zżyty z fabryką (dłużej niż jedno pokolenie),</p> <p>- nie jest robotnikiem sezonowym (jak w Rosji),</p> <p>- zbliża się swoim typem do zachodnioeuropejskiego,</p> <p>- ulega wpływom ideologii socjalistycznej, o czym świadczy wzmiankowany zwyczaj świętowania 1 Maja</p>	<p>0-3 pkt za poprawne wskazanie jednej cechy 1 punkt</p>
41.	<ol style="list-style-type: none"> 1. 1820-1831 (do upadku powstania listopadowego), od założenia przez władze Królestwa Polskiego (Kongresowego) osady fabrycznej w latach dwudziestych XIX stulecia do wprowadzenia przez Rosję represyjnej polityki celnej po klęsce powstania listopadowego; 2. 1831 (od upadku powstania listopadowego) – 1864 od wprowadzenia przez Rosję ceł po klęsce powstania listopadowego do uwłaszczenia chłopów w Królestwie Polskim; 3. 1864-1914 od uwłaszczenia chłopów w Królestwie Polskim do wybuchu pierwszej wojny światowej, okres wielkoprzemysłowego rozwoju miasta; 4. 1914 (1915) –1918 (I wojna światowa), regres w rozwoju ekonomicznym miasta podczas I wojny światowej; 5. 1918-1939 (okres międzywojenny, II Rzeczpospolita), mniej dynamiczny rozwój przemysłu łódzkiego w okresie międzywojennym (w tym czasie utrata rosyjskich rynków zbytu); 6. 1939-1945 (II wojna światowa), II wojna światowa okres ogromnych strat ludnościowych, stagnacji gospodarczej i zniszczeń. 	<p>0-6 pkt za poprawną propozycję cezur i ich uzasadnienie 1 punkt,</p> <p>za poprawną propozycję cezur i ich uzasadnienie 1 punkt,</p> <p>za poprawną propozycję cezur i ich uzasadnienie 1 punkt,</p> <p>za poprawną propozycję cezur i ich uzasadnienie 1 punkt,</p> <p>za poprawną propozycję cezur i ich uzasadnienie 1 punkt.</p>